

Inhoud

Voorwoord	5
1 Inleiding	11
1.1 Reflecterende verpleegkundige	12
1.2 Overstijgend denken	13
1.3 Werkgerelateerd leren	13
1.4 Gezamenlijk reflecteren	15
1.5 Leeswijzer	15
2 Reflectie op de verpleegkundige beroepsuitoefening	17
2.1 Belang van reflecteren	18
2.2 Reflecteren, dat doe je gewoon	19
2.3 Reflection-in-action en reflection-on-action; de theorie van Schön	21
2.4 Betekenisvolle gebeurtenissen	22
2.5 Reflectie en competentieontwikkeling	25
2.6 Benner: van beginnend verpleegkundige tot expert	26
2.7 Kennisgebieden en reflectie op kennis	28
2.8 Reflectie verleidt tot leren op het werk	30
2.9 Normatieve professionaliteit	31
3 Wat is reflectie?	33
3.1 Inleiding	34
3.2 Is reflectie gemakkelijk te leren?	36
3.3 Het belang van reflectie voor transfer	37
3.4 Leerstijlen, opvattingen over leren en reflecteren	38
3.5 Hoe vindt reflecteren plaats?	45
3.6 Het verschil tussen evaluatie, feedback en reflectie	53
3.7 Een competente verpleegkundige	54

4	Modellen en methoden voor reflectie	57
4.1	Systematisch reflecteren	58
4.2	Kernreflectie en kernkwaliteiten	59
4.3	Spiraalmodel van Korthagen	62
4.4	Ui-model	69
4.5	Intervisie	72
5	Leermomenten van reflectie	83
5.1	Competentiegericht leren en reflectie	83
5.2	Leren is voortdurend in beweging zijn	86
5.3	Voorwaarden voor reflectie	88
5.4	Groei en ontwikkeling in reflectieniveaus	91
5.5	Reflectielessen en reflectieverslagen	92
5.6	Portfolio	99
6	Ethische reflectie	103
6.1	Inleiding	103
6.2	Enkele ethische basisbegrippen	104
6.3	Formuleren van de eigen morele visie	107
6.4	Morele en andere drijfveren	108
6.5	De beschrijving van een casus	119
6.6	Het stappenplan bij morele problemen	122
6.7	Toelichting van het stappenplan aan de hand van een voorbeeld	124
6.8	Moreel beraad	139
7	Werkvormen voor reflectie	143
	Inleiding	143
1.	ABC-methode	144
2.	Autobiografische reflectie	145
3.	Blunders	147
4.	Brainstormen	148
5.	Column	150
6.	Contrastanalyse	151
7.	Creatief denken	154
8.	Dilemma	156
9.	Hardop denken	156
10.	Inlevingsoefening	157

11. Kernkwaliteiten en kernkwadrant	159
12. Levensloop	161
13. Metafoor	163
14. Mindmappen	164
15. Motivatie	166
16. Schrijven	167
17. Socratisch gesprek	168
18. Stille wanddiscussie	170
19. Verhalen vertellen	171
20. Wat doe ik nu al?	173
Literatuur	175
Register	179
Over de auteurs	183